
Рубрика 1-ша

Предмет дослідження — проблема ОУН-УПА

Організацію українських націоналістів (ОУН) і Українську повстанську армію (УПА) необхідно розглядати як дві окремі, хоч і пов'язані між собою структури. Перша була підпільною партійно-військовою структурою, а друга — партизанською за своїм характером армією. Вони мали різні функції, і, отже, загалом їх не слід ототожнювати.

Суть проблеми ОУН-УПА полягає у з'ясуванні питання, яким повинно бути офіційне ставлення сучасної влади до підпільно-повстанських структур, що боролися за незалежність України у минулому.

Такими структурами є:

— Українська військова організація (УВО), що існувала з 1920 р. і увійшла до Організації українських націоналістів (ОУН) у 1929 р. (хоч і не розчинилася в ній одразу);

— Організація українських націоналістів, що діяла на західноукраїнських землях і в еміграції від 1929 р., а після загибелі провідника твгена Коновальця у 1938 р. розкололася на дві однойменні, але самостійні організації: ОУН під проводом Андрія Мельника ОУН(М) і ОУН під проводом Степана Бандери ОУН(Б). У західних областях України ОУН існувала до кінця 50-х рр.;

— Українська повстанська армія (1943—1949);

— Дружини українських націоналістів (ДУН), більш відомі під кодовими назвами — спеціальний відділ “Нахтігаль” і організація “Роланд”. Це — військові частини у складі абверу чисельністю не більше батальйону. (Навколо цих частин нагромадилося стільки міфів, що їх варто виділити для окремого дослідження.)

Питання, пов'язані з протистоянням УВО і ОУН з Польською державою 1918—1938 рр., поки що, як правило, виносяться за дужки розглядуваної проблеми, оскільки це протистояння відбувалося за межами тогочасних кордонів СРСР. Але в 1939 р. Й. Сталін і А. Гітлер поділили Другу Річпосполиту між собою, і на Західну Україну прийшла радянська влада. У боротьбі проти радянської українські націоналісти робили спроби спертися на гітлерівську Німеччину. Наскільки серйозними були ці спроби? 1941 Гітлер розв'язав війну проти Радянського Союзу. Як склалися взаємовідносини німецьких військових і цивільних властей на окупованій території України з ОУН(Б), ОУН(М), УПА?

Саме ці питання становлять сьогодні основний зміст проблеми ОУН-УПА. Протистояння між прибічниками і противниками націоналістів, між ветеранами ОУН і КПРС, УПА і Радянської армії з часом

Рубрика 2-га

тільки загострюється. Визначаючи своє ставлення до ОУН-УПА, українська влада за будь-якого рішення наражатиметься на протест з боку частини суспільства. Єдиний вихід полягає у деміфологізації діяльності, з одного боку, ОУН-УПА, з іншого — Кремля, в поширенні історичної правди, якою б вона не була.